

لوئی قام پرست مشر عبدالرحیم مندوخیل صاحب

په حق ورسېدو

خان زمان کاکړ

۳: د محکومو قامونو سیاست یو انتهایي گران کار دی او یوازې د اوسپنیزو حوصلو خلک دا کار په مستقل مزاجي سره کولای شي. د عبدالرحیم مندوخیل صاحب تاریخي ویاړ دا په برخه شو چې یو کُل وختي او ټول عمري سياسي مبارز پاته شو، نه ستړی شو، نه کناره کسه شو، نه مایوسه شو او نه دل برداشته شو.

۴: د رحیم صاحب شخصیت په داسې وخت کې تبارز کړی وو چې په نړۍ کې د اشتراکي مبارزې دور وو او زموږ په خطه کې د قامي مبارزو تحریکونو یو زبردست نظریاتي ماحول رغولی وو. د هغه پر بیانیه او لیکنو د هغه دور د سياسي لهجې، ترمینالوژۍ او نظریاتي اساسونو عکس ډېر څرگند وو.

۵: د پښتنو په مترقي او ملي سیاست کې د ځوانانو د تربیت په کار کې د رحیم صاحب رول موږ ته د پښتنو په سياسي تاریخ کې په مخه راځي. هغه د یو دور په سياسي استادانو کې شمېرل کېږي.

۲: د پښتنو او نورو محکومو قامونو او طبقو د سیاست یو داسې دور هم وو چې سياسي مشرانو او کارکنانو به د عملي مبارزې تر څنګ د

د رحیم صاحب مرګ د پښتنو د قامي مبارزې په ډګر کې یوه لویه ضیاع او خالي گاه رامنځته کړه. د پښتنو د سياسي تاریخ لوستونکي پوهېږي چې:

۱: د عبدالرحیم مندوخیل تعلق د سهيلي پښتونخوا له هغه لومړني نسل څخه وو چې لوړې زدکړې یې وکړې او هغه زدکړې یې د قام په تحریک کې په کار راوړې. ټول عمر یې له قلم او کتاب سره تعلق پاته شو.

۲: په پاکستان کې د محکومو قامونو د مبارزې په تاریخ کې د رحیم صاحب نوم په هغه خلکو کې راځي چې د بدترین ریاستي جبر او استبداد په مخ کې له خپلې قامي قضیې او مقدماتي څخه تېر نه شول، له خپلو سياسي هلو ځلو څخه لاس په سر نه شول.

خپل قام د تاريخ او تحريك په اړه د ليكلو كار هم تر سره كاوه. عبدالرحيم مندوخېل صاحب د عملي سياسي هلو ځلو تر څنگ د پښتنو د تاريخ او تحريك په اړه ارزښتناكې ليكنې كړې دي. زموږ په وطن كې د واک و اختيار د نشتوالي يا خوارځواكۍ، جنگ و جدل او علمي ادارو نه لرلو له كبله د مسلکي تاريخ ليكنې يوه لويه تشه پاته شوې ده او دا ځای بيا تر يوه حده په عمومي يا غېرمسلکي تاريخ ليکنه باندې ډک شوی دی. دې حقيقت ته په پام سره، د خلکو او تاريخ تر منځ د ربط پېدا کولو په موخه عبدالرحيم مندوخېل د افغانانو او افغانستان پر سياسي تاريخ او مبارزو د لوست وړ ليکنې كړې دي. په دې برخه كې (افغانستان او انگرېزي استعمار) او (افغان او افغانستان) د يادونې او لوستنې وړ کتابونه دي. د عبدالرحيم مندوخېل شمېر د پښتنو د "پبلک اينټيلېکچولز" په کتېگري کې کېږي.

۷: د پښتنو ځوان کهول بايد د عبدالرحيم مندوخېل د دور په سياسي تاريخ ځان خبر کړي، په داسې کولو سره به هغوی وپوهېږي چې د پښتنو په معاصر تاريخ کې ځينې بشري پېښې، بدلونونه، پرمختگونه، لاس ته راوړنې، بايلنې، ماتېدنې او رغېدنې څنگه رامنځته شوې، د پښتنو پر مجموعي قامي صورتحال يې څه ډول اغېز ودرلود او له رياست سره په تعلق کې يې څه ډول ډاينامیکس رامنځته کړل.

۸: کله هم چې موږ د داسې مشرانو لکه عبدالرحيم مندوخېل صاحب له مرگونو څخه

خبرېږو، نو دې سوچ ته لوېږو چې آیا اوس داسې څوک شته چې دا خالي شوی ځای ونيسي؟ د خفگان وړ خبره دا ده چې په اوسني دور کې موږ ته هره خالي گاه په رښتینې معنا خالي گاه پاته شي او داسې څوک تر لرې لرې په نظر نه راځي چې د مشرانو په مرگ راپېدا شوی تاوان لږ تر لږه جبران کړای شي.

۹: د سياسي تاريخ مطالعه که د گونديزو همدرديو څخه ورپورته وشي نو بنايي چې له موږه سره د خپل سياست د پېش منظر په بدلولو کې لويه مرسته وکړي. د پښتنو يوه لويه بدمرغي دا هم پاته شوې ده چې گونديزې اړيکې او تاريخي حقيقتونه سره بېلوالی نه شي. د خپل تاريخ شريک اساسات او شريکې شتمنۍ درک کولای نه شي.

۱۰: د پښتنو لوستی کهول او دهغه د گوند غړي له عبدالرحيم مندوخېل صاحب سره د خپل عقيدت اثبات يوازې په دې توگه کولای شي چې ددې قام د تاريخ او تحريك په هکله چې رحيم صاحب کوم علمي کار کړی دی هغه کار د نويو تهيوږيو، ډسکورسونو او ميتودونو په مرسته مخ په وړاندې بوځي.

ارواښاد عبدالرحيم مندوخېل صاحب ته سلام، احترام او پرگور يې انوار

د جنازې بازو مې نيسه
چرې به ما په راستۍ خوله درکړې وينه